

PIIKKIÖ TEPPALA MYRSKYLINNA

Rautakautisen kalmiston kaivaus

Marketta Tamminen 1963

Jat. 23/3-43

Machetta Tamminen o.s. Waris

PIIKKIÖ, TELPPALA, MYRSKYLINNA

Kaivauskertomus

1963

Kertomus rautakautisen kalmistoalueen kaivauksesta 4.6. - 17.6.1963 Piikkiön pitäjän Teppalan kylän Myrskylinna - nimisellä mäellä paikalla, jonka omistivat rakennusmestari Lindqvist ja bensiniaseaman hoitaja Antti Niinistö. Löydökset on luetteloitu pääno:lla 16234. Kaivauskertomukseen liittyy 8 karttaliitettä sekä 12 valokuvaa (neg. luett. F. 29271-82).

Tarkastusmatkallaan Piikkiössä syyskuussa 1962 totesi maist. Anna-Liisa Hirviluoto Piikkiön pitäjässä noin 1 km verran Rungon tienhaarasta Saloon päin Turku - Salo välisen maantien pohjoispuolella olevalla Myrskylinnan mäellä rautakautisen kalmistoalueen. (Ks. A-L. Hirviluodon tarkastuskertomus 1962 KM top. ark:issa, tähän liittyy kartta mäen alueelta; yleiskartta Piikkiön pitäjästä liittyy A-L. Hirviluodon jatkokaivauskertomukseen 1963). Koska tulevaisuudessa paikalle rakennettava Niinistön asuinrakennus ja siihen johtava tie tulisivat tuhoamaan osan kalmistosta, katsoi Muinaistieteellinen toimikunta aiheelliseksi paikan perusteellisemman tutkimuksen ja niin sain työn suorittaakseni. Työhön osallistui kartanpiirtäjänä fil. yo. Tuula Rautavaara sekä kaivajina kaksi koulutyttyä, Helinä Annila Helsingistä ja Helena Tamminen Imatralta, ja kolme pientä koulupoikaa paikkakunnalta.

Maantien ja Myrskylinnan mäen reunan muodostaa jyrkkä maantieleikkaus (valok. 1, 2). Mäen harjalla kulkee maantien suunnassa ilmeisesti TVH:n toimesta kaivettu 30-40 cm syvä ja 50 cm leveä niskaoja (kartat 1-3, valok. 3). Ojan alue ruudutettiin. Kiintopisteinä oli Niinistön tontin rajapyykki no. 4, sen pl. oli kaivausalueen itäpäässä 330 ja länsipäässä 187 (kartta 2). Veakitus koneen paikkaa jouduttiin nimittäin siirtämään matkan pituuden ja rinteen kättevyyden takia.

Niskaajan reunoja tasoittamalla saatiin ikäänkuin koeoja yli koko mäen. Näin saatiin selville, mistä kohdasta maa oli nokisempaa ja mistä mahdollisesti kannattaisi kaivaa.

Kaivausalue 1 (kartat 1, 4) käsitti ruudut C:9, C:10 ja C:11. Turve oli paikalta poissa, mahdollisesti se oli ojankaivun yhteydessä tullut poistetuksi. Paikalla kasvoi muuten tiheä ja vahva ruohikko. Ruuduissa C:9 ja C:10 oli nokista maata vain nimeksi, mutta C:10 länsilaidassa oli joitakin kiviä sekä pienehkö nokialue, jossa oli hiilensiruja ja savias-tian reunapala (16234:3). Ruudusta C:9 löytyi melko vaaleasta maasta 4 luunsirua sekä kannaton rautanaula (16234:1). Ruudussa C:11 oli kiviä jonkun verran enemmän, mutta ei nokea juuri ollenkaan. Joitakin kiviä oli myös toisessa kerroksessa.

Kaivausalue 2 (kartat 2, 5) käsitti vain ruudut D:21 ja E:21. Ruudussa D:21 oli 30 cm vahvuinen pintakerros, josta ylin osa oli tavallista ruohoturvetta ja sen alla sen alla oli musta lahoturvekerros. Ruudun E:21 pintakerros oli vähän ohuempi. Molemmissa ruuduissa oli sekaista kiveystä (valok. 7) ja ruudusta E:21 löytyi 1 pala koristeetonta profiloitua keramiikkaa. Ruudun D:21 2. kerroksessa oli nokialue, jossa oli hiilensiruja. Nokialueen länsiosassa oli ikäänkuin pyöreätä muotoa tavoitteleva pieni kivikehä hieman suuremman kiven ympärillä (valok. 8). Mitään löytöjä tästä kuitenkin ei tullut, joten saattaa olla mahdollista, että kivien sijainti oli aivan satumanvarainen.

Kaivausalue 3 (kartat 2,6) käsitti sekin vain 2 ruutua, F:29 ja F:30. Ruudusta F:29 oli melkein koko ruudun alalta turvekerros poissa ja F:30:ssa myös ohut. Kiveystä näissä oli yhdessä kerroksessa jonkun verran (valok. 6), mutta maa oli hyvin vähän nokista eikä mitään löytöjä tullut.

Kaivausalue 4 oli laajin ja muuten niin vaatimattoman kaivauksen antoisin kohta. Se käsitti ruudut G:39, H:39, H:40 ja H:41 sekä osia ruuduista G:40 ja G:41. Kiveystä oli runsaasti (valok. 11, 12) ja se oli sekaista. 1. kerroksessa oli ruutujen G:40 ja H:40 rajalla pieni nokialue, jossa oli runsaasti hiiltä ja useita ruukunpalasia. Kannallinen rautanaula (16234:8) löytyi ruudusta G:40 ja ruudusta H:40 löytyi sininen lasihelmi (16234:9).

Toisessa kerroksessa kiviä ei ollut yhtä tiheässä kuin ylemmässä, mutta joukossa oli useita maakiviä. Maa oli myös ruskeampaa kuin edellisessä kerroksessa, jossa se oli ollut aika lailla tummanharmaata noensekaista. Nokimaan länsireuna osui jokseenkin yhteen ruudun H:41 länsireunan kanssa, selvästi huomasi myös koeojan kohdalla, ettei kalmistomaa näyttänyt jatkuvan eteenpäin.

Näin ollen oli kartassa 3 oleva kaivausalue 5 itse asiassa vain laajahko koekuoppa, jolla todettiin että täällä oli pelkkää raakaa maata.

Niinistön tontilla tulee rakennettava talo olomaan 26 m pituinen ja sijaitsemaan 4 m päässä tontin itäraajasta. Tälle alucelle tehtiin useita koekuoppia, joista ei löytynyt mitään. Taloon vievä tie on aikomus vetää ojan eteläpuolitse.

Lyrskylinnan mäen korkeimmalla kohdalla sen läntisellä laella on 9 kiven muodostama kohä, halk. 5,5 m, jonka keskellä on suuri maakivi. Maakiven juurelle sen eteläpuolelle tehtiin lapionterän levyinen koekuoppa. Turpoen alta tuli mustaa maata ja pari pientä hiilensirua. 30 cm syvyydessä tuli raaka maa vastaan. Toinen koekuoppa tehtiin kivikehän länsireunalle, mutta se oli tulokseton.

Lyrskylinnan mäen tutkimuksessa oli valitettavasti jäänyt mm. nelikulmainen latorus lähellä 1. kaivausaluetta huomaamatta, minkä maisteri A-L. Hirviluodon harjaantunut silmä havaitsi hänen käydessään paikalla saman vuoden syyskuussa (ks. A-L. Hirviluodon selostus top. arkissa).

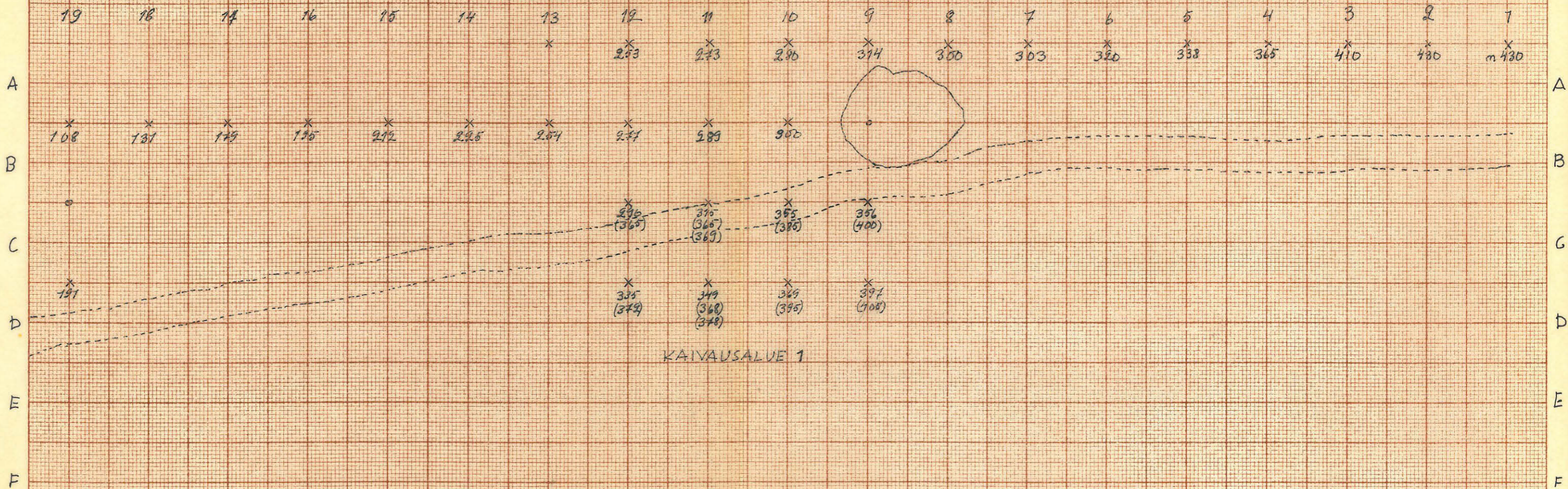
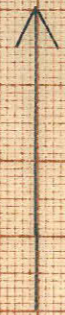
Helsingissä 21.3.1965 Marketta Tamminen (o.s. Waris)

Marketta Tamminen

PIIKKIÖ, MYRSKYLINNA

M. WARIS 1963
 PIIRT. T. RAUTAVAARA

KARTTA 1, YLEISKARTTA
 1:100
 KP = 330

KAIVAUSALUE 1

PAALU 106 → PL OTETTU OJAN POHJASTA
 KOEJOJA → MERKITTY KAIKOVIIVOILLA

PIIKKIO, MYRSKYLINNA

M. WARIS 1963

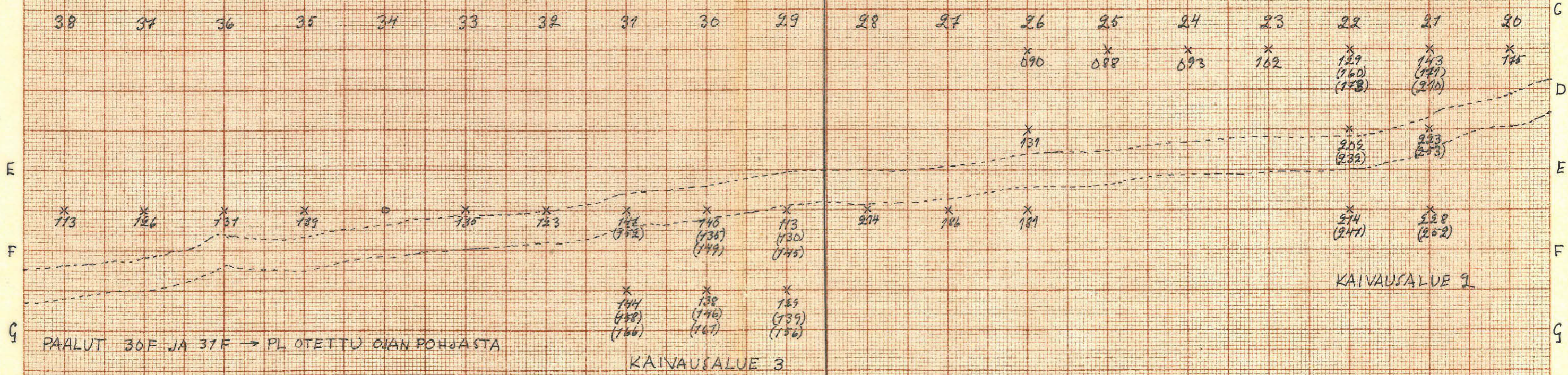
PIIRI T. RAUTAVAARA

KARTTA 2, YLEISKARTTA
1:100

NIINISTÖNTONTIN RAJAPYÖKKI № 4 → KP = 187

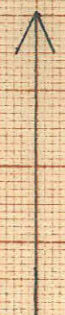
NIINISTÖNTONTIN RAJAPYÖKKI № 4 → KP = 330

PIIKKIO MYRSKYLINNA

M. WARIS 1963
PIIRT. T. RAUTAVAARA

KARTTA 3. YLEISKARTTA
1:100
KP=787

48 47 46 45 44 43 42 41 40 39

* 079 * 099 * 116

* 135 (145) * 144 (154) * 146 (155) * 160 (169) (187)

* 165 (169) (189) * 163 (169) (190) * 168 (176) (200) * 182 (185) (214)

KAIVAUSALUE 4

* 194 (215) * 202 (219) * 218 * 193

* 275 (235) * 237 (237) * 237 * 248 * 253 * 238

* 248 * 259

KAIVAUSALUE 5

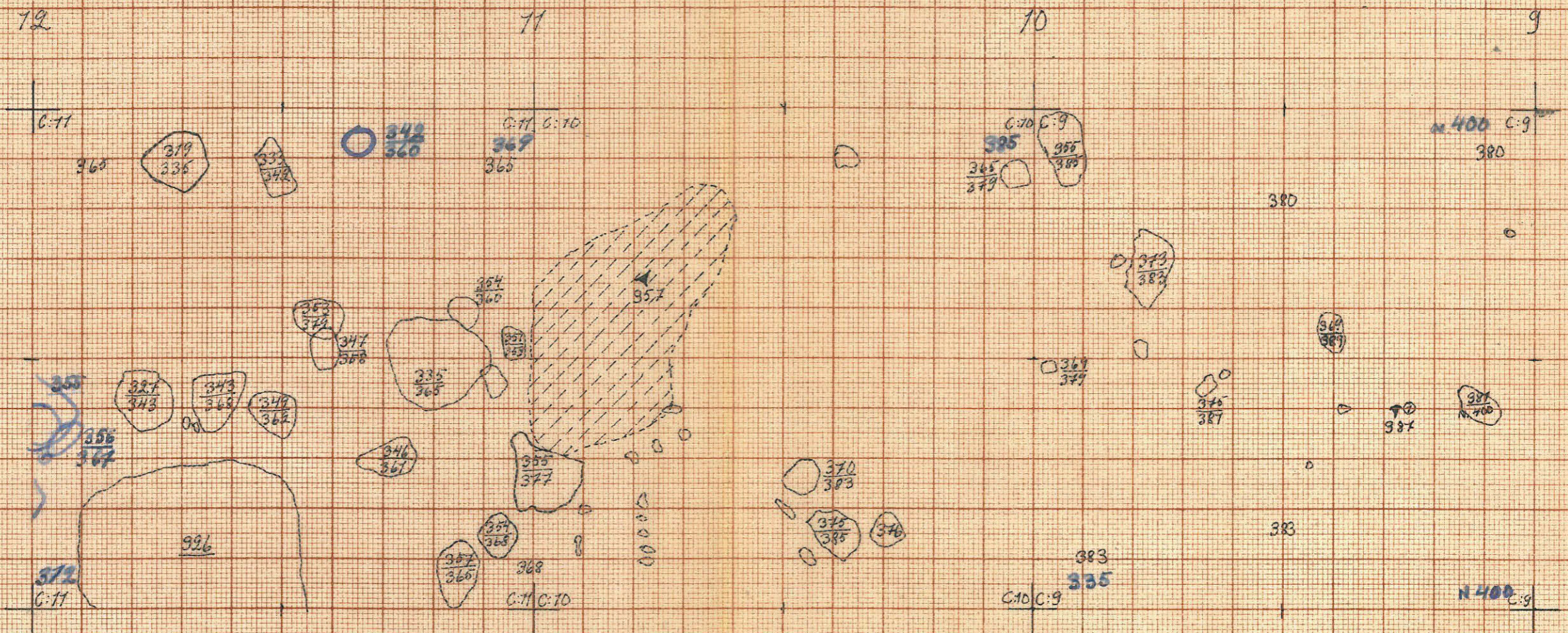
E
F
G
H
I
K
L
M

PIIKKIO, MYRSKYLINNA

M. WARIS 1963
PIIRT. TRAUTAVAARA

KARTTA 4. KAIVAUSALUE
1:20
KP=330

ENSIMMAISEN KERROS → —
TOINEN KERROS → —

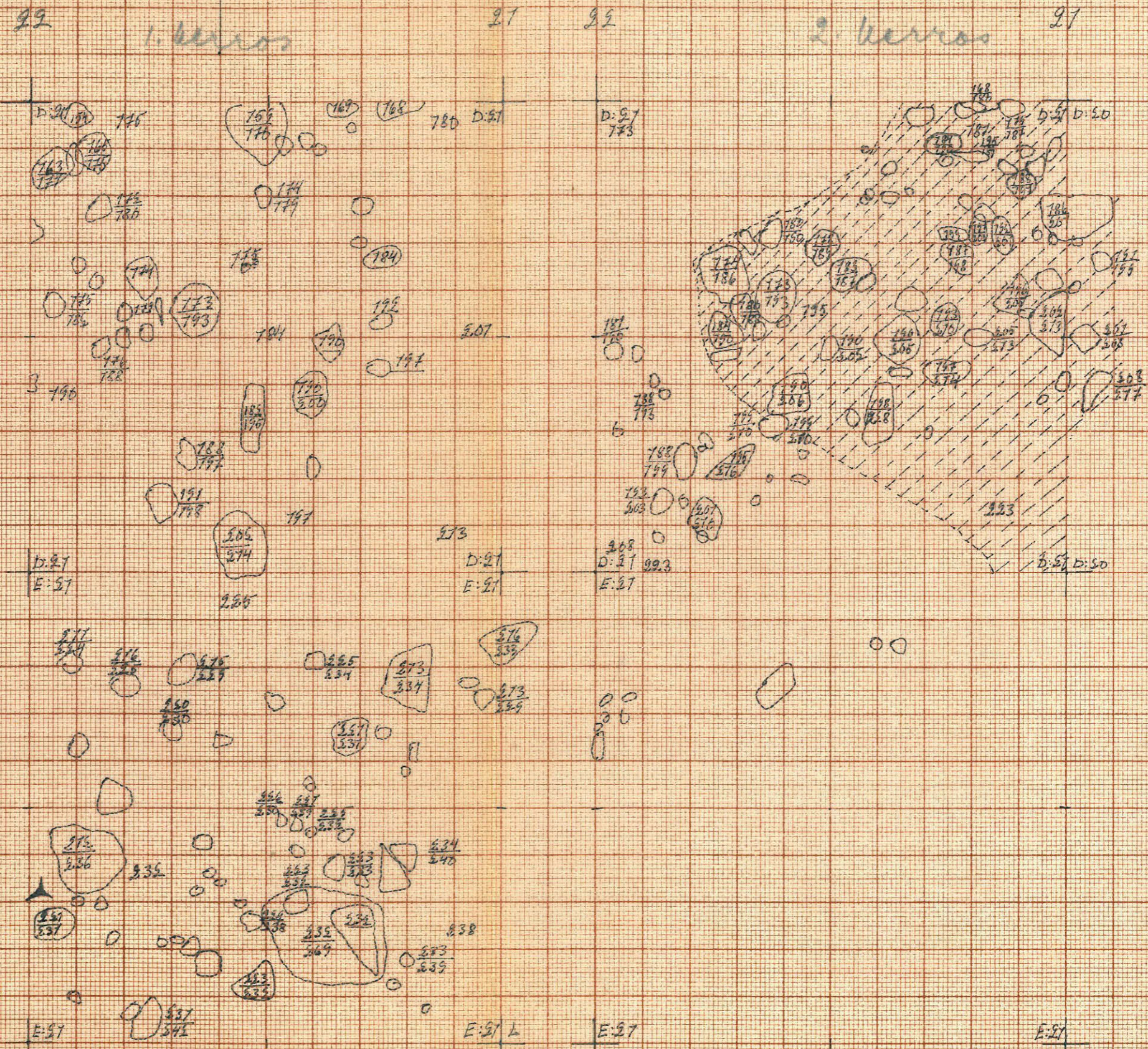

VINOVIIVOTUS → NOENSEKAISTA MAATA
T → RAUTANAULA
▼ → RUUKUN PALASIA

PIIKKIÖ MYRSKYLINNA

M. WARIS 1963
PIIRT. T. RAUTAVAARA

KARTTA 5, KAIVAUSSALUE 2
7:20
KP = 330

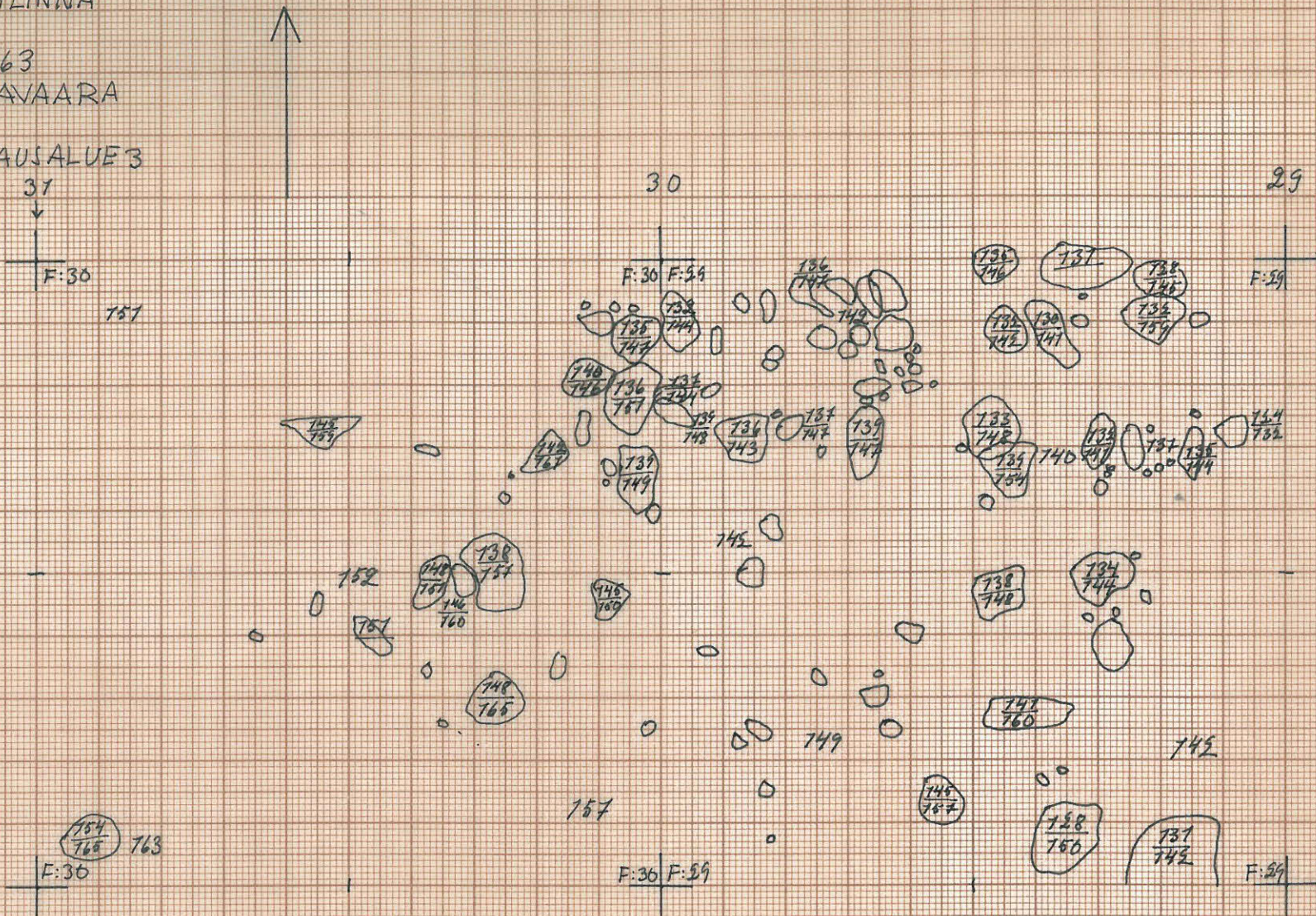

VINOVIIVOTTUS → NOENSEKAISTA MAATA
▲ → ROUKUN PALASIA

PIIKKIÖ, MYRSKYLINNA

M. WARIS 1963
PIIRT. T. RAUTAVAARA

KARTTA 6, KANAUSALUE 3
1:20
KP = 787

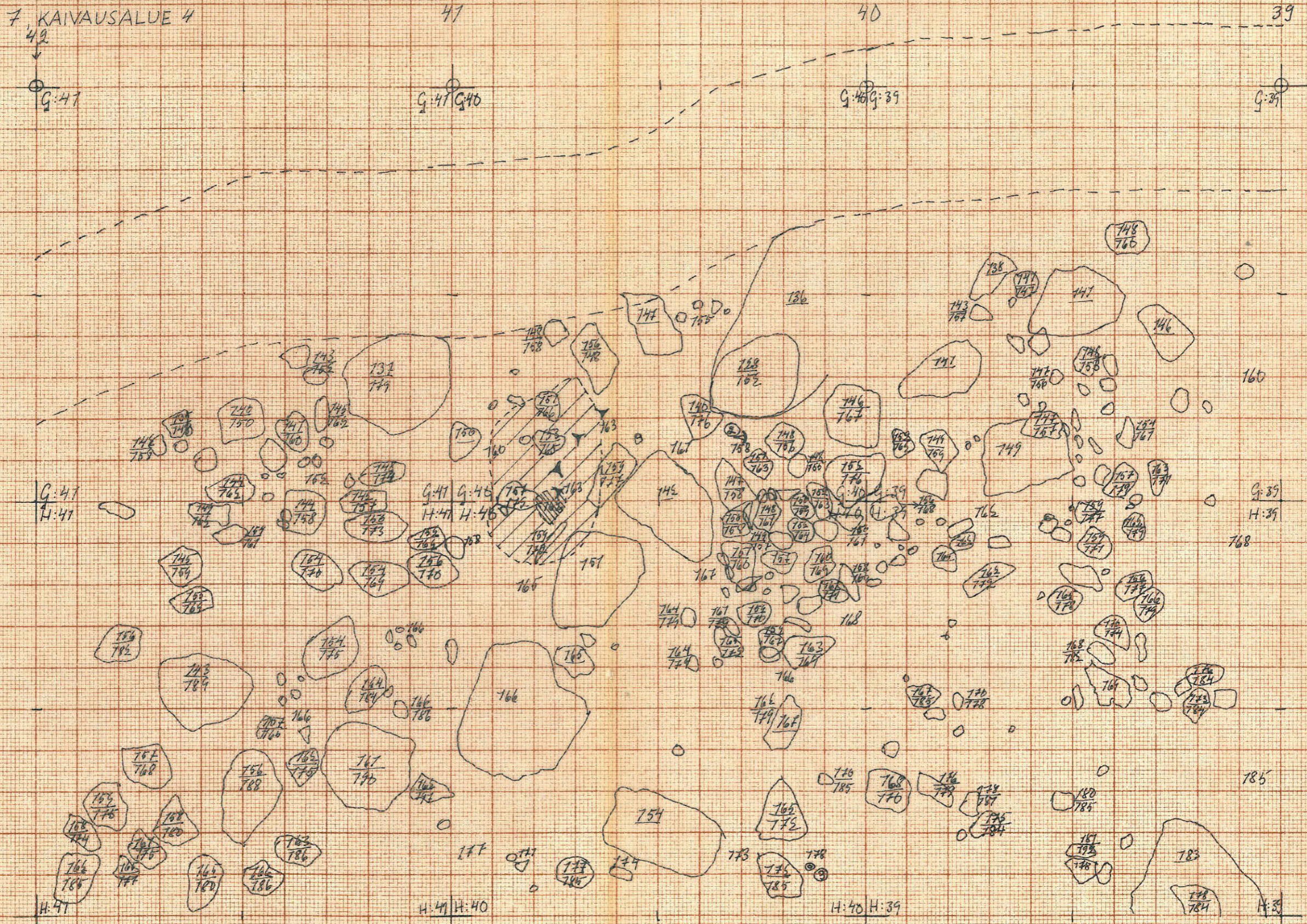

PIIKKIO, MYRSKYLINNA

M. WARIS 1963
PIIRT. T. RAUTAVAARA

ENSIMMÄINEN KERROS

KARTTA 7, KAIVAUSSALUE 4
1:50
KP = 187

KOESIA MERKITTY KATKOVIIVOILLA
 VINOVIIVOITUS → NOEN SEKAISTA MAATA
 KAPEA VINOVIIVOITUS → TUMMAA NOKINMAATA JA HUILTA
 ▲ → RUUKUN PALAJIA
 → → RAUTANAULA ⊙ → LASIHELMI

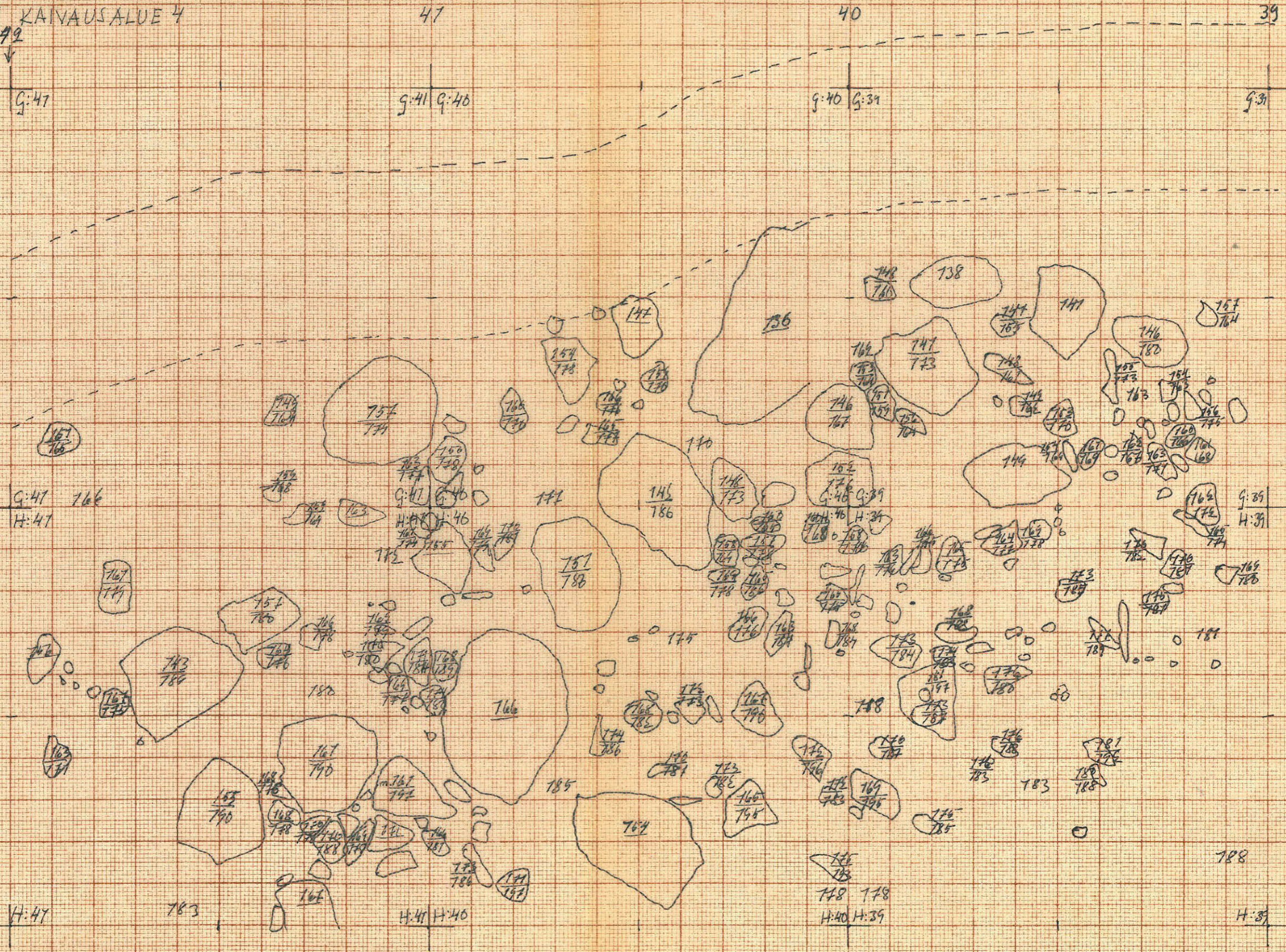
PIIKKIO MYRSKYLINNA

M. WARIS 1963
PIIRT. T. RAUTAVAARA

TOINEN KERROS

KARTTA 8 KANAUSALUE 4

1:20 92
KP=787

F. 29271

1. Myrskylinnan mäki
Turku - Salo maantien var-
ressa; idästä valokuvattuna.

F. 29272

2. Myrskylinnan mäki
idästä valokuvattuna.

F. 29273

3. Mäen itäreunalla oleva
oja.

F. 29274

4. Kaivausalueita ryhdytään
paaluttamaan.

F. 29275

5. Kaivaja pojat ruudussa
C:11.

F. 29276

6. Kiveystä ruudussa F:29;
idästä kurattuna.

F.29277

7. Kiveystä ruudussa D:21;
ensimmäinen kerros.

F.29278

8. Latomus ruudussa D:21;
länneestä kurattuna.

F.29279

9. Ruutua D:21 tutkitaan.
Kartanpiirtäjänä fil.yo.
Tuula Rautavaara, kaiva-
massa koululaiset 'Helinä'
Annila ja Helena Tamminen.

Piikkiö, Myrskylinna 1963.

F. 29280

10. Ruutua E:21 kaivetaan.

F. 29281

11. Kiveys ruudussa H:40, ens. kerros itäosassa. Valok. koillisesta.

F. 29282

12. Työkuva ruutujen H:40 ja H:41 alueelta; idästä.

Valok. M. Morris